

BULETIN INFORMATIV

NR. 26 | APRILIE – IUNIE 2020

BUNA GUVERNARE

MĂSURILE PRIVIND GESTIONAREA CRIZEI PANDEMICE IARĂȘI ÎN VIZORUL CURȚII CONSTITUȚIONALE

La 17 martie 2020, Parlamentul a modificat [Legea privind regimul stării de urgență](#). Prin modificările operate s-au lărgit considerabil atribuțiile organelor responsabile de gestionarea stării de urgență și s-au instituit sancțiuni destul de mari pentru nerespectarea măsurilor de urgență impuse. În aceeași zi a fost adoptată [Hotărârea Parlamentului](#) privind declararea stării de urgență, pentru o perioadă de 60 de zile.

La 23 iunie 2020, Curtea Constituțională s-a pronunțat pe marginea sesizărilor depuse de deputații [Adrian CANDU](#), [Sergiu SÎRBU](#) și [Chiril MOTPAN](#). Sesizările se referă la legislația adoptată pe 17 martie 2020. [Curtea Constituțională a admis sesizările](#). Ea a declarat neconstituțional articolul 225, alin. 3 din Codul Administrativ, deoarece sancțiunea minimă și maximă pentru nerespectarea regulilor impuse în pandemie limitau nejustificat competența instanțelor de judecată de a identifica sancțiunea adecvată. Curtea a declarat neconstituționale și prevederile care lărgeau competențele organelor responsabile de gestionarea stării de urgență. Deși a stabilit că competențele oferite acestor organe de către Parlament au un domeniu limitat și sunt dispuse pe un timp limitat, legislația nu a instituit un control parlamentar suficient asupra modului cum aceste competențe sunt exercitate, iar controlul judiciar era unul redus.

La 23 aprilie 2020, Parlamentul a votat [un proiect de lege](#) privind instituirea măsurilor de susținere a întreprinzătorilor în perioada pandemiei. Proiectul conține același set de măsuri pentru care anterior Guvernul Chicu și-a angajat răspunderea, însă care [a fost declarat neconstituțional](#) pe 13 aprilie 2020. În aceeași ședință, a fost adoptat și un [proiect de lege](#) privind modificarea [Legii bugetului pentru anul 2020](#). Au fost introduse majorări de salarii pentru cadrele medicale, fără a reduce investițiile sau achizițiile și fără a explica de unde vor fi acoperite noile cheltuieli. Pachetul de legi a fost susținut doar de coaliția PSRM-PD. Mai mulți deputați din opoziție au semnalizat încălcări de procedură, deoarece nu exista acordul Guvernului, care este obligatoriu pentru modificările de legi ce implică cheltuieli bugetare.

DOUĂ LEGI CARE REGLEMENTEAZĂ
COMPORTAMENTUL ÎN PANDEMIE AU
FOST DECLARATE NECONSTITUȚIONALE

CUPRINS

BUNA GUVERNARE

Măsurile privind gestionarea crizei pandemice iarăși în vizorul Curții Constituționale	1
O înregistrare audio prezintă cum Igor DODON discută opțiunea invalidării alegerilor din Chișinău	2

JUSTIȚIE

Noi schimbări în componența și conducerea CSM.....	2
Preselectarea Procurorului General de către Ministerul Justiției este neconstituțională.....	3
Resetarea sistemului de selecție al judecătorilor - cum a decurs primul concurs?	4

ANTICORUPȚIE

Crearea instanțelor judecătorești anticorupție nu este justificată.....	4
---	---

CAUZE NOTORII

După 17 ani de litigiu, CtEDO a dat soluția finală în dosarul Gemenii	5
Turnură bruscă în investigarea furtului miliardului	6
Înregistrări video – negocieri pentru alianța PSRM-PD - un statut special pentru regiunea transnistreană și sume mari de bani pentru PSRM	6
Vladimir PLAHOTNIUC a fost arestat, însă sechestrarea averii lui întâmpină dificultăți	7
Veaceslav PLATON a fost eliberat din detenție ...	7

DREPTURILE OMULUI

Arestul continuă să fie aplicat frecvent și nemotivat în Republica Moldova	8
România condamnată de CtEDO pentru revocarea lui Kovesi din funcția de procuror-șef al DNA.....	9
CtEDO a comunicat Guvernului cauza Domicăi MANOLE.....	9

SOCIETATE CIVILĂ

De ziua independenței Republicii Moldova a intrat în vigoare noua legislație cu privire la organizațiile necomerciale	10
2019 - bilanțul mecanismului 2%	10

PE SCURT	11
----------------	----

În aceeași zi, la solicitarea lui Dumitru DIACOV, Parlamentul a adoptat un regulament special, care să se aplice pe perioada pandemiei. El se referă la procedura la adoptare a legilor de către Parlament. Noile reguli limitau întrebările față de proiectele de lege la două per fracțiune, excluderea obligației de dezbateră a amendamentelor înaintate de deputați la proiectele de lege, excluderea obligației de a solicita avizul Guvernului, etc. Regulamentul Parlamentului, care prevede procedura de adoptare a legilor, nu a fost modificat.

La 27 aprilie 2020, Deputații Adrian CANDU și Sergiu SÎRBU au depus [o sesizare](#) la Curtea Constituțională cerând Curții să explice dacă modificarea procedurii de adoptare a

legilor, fără modificarea corespunzătoare a Regulamentului Parlamentului, este constituțională. La 19 noiembrie 2020, [Curtea Constituțională a explicat](#) că, fără modificarea Regulamentului Parlamentului, nu pot fi instituite reguli temporare cu privire la examinarea proiectelor de legi. De asemenea, conform art. 73 din Constituție, deputații au dreptul să propună amendamente la proiectele de legi, care trebuie să fie examinate. Respingerea automată a acestora este neconstituțională. Curtea Constituțională a mai reiterat că, conform articolului 131 alin. (4) din Constituție, Parlamentul este obligat să solicite avizul Guvernului dacă amendamentele deputaților care vizează majorarea sau reducerea veniturilor sau a cheltuielilor bugetare.

O ÎNREGISTRARE AUDIO PREZINTĂ CUM IGOR DODON DISCUTĂ OPȚIUNEA INVALIDĂRII ALEGERILOR DIN CHIȘINĂU

La 16 iunie 2020, Newsmaker a publicat [o înregistrare audio](#) a convorbirii dintre Igor DODON și Ion CEBAN. Cei doi discută despre posibilitatea anulării rezultatelor alegerilor locale din municipiul Chișinău din anul 2018, câștigate de Andrei NĂSTASE. Dl Dodon îi propune dlui Ceban să analizeze posibilitatea invalidării rezultatelor alegerilor, iar dl Ceban se arată oarecum reticent. La finalul discuției, Igor DODON declară „gândește-te, ei nu o să ia vreo decizie fără noi”. Ion CEBAN și Igor DODON neagă că înregistrarea ar fi veridică.

[Andrei NĂSTASE](#) a declarat că, la sfârșitul lunii iulie 2020, [a sesizat Procuratura Generală](#) pentru a investiga organizarea anulării alegerilor. Dl Năstase a solicitat și investigarea

personalului responsabil de gestiunea sistemului de repartizare aleatorie a dosarelor judiciare, deoarece suspecta că au fost comise manipulări. Nu este clar deocamdată dacă procuratura a pornit vreo investigație.

Reamintim că, la 3 iunie 2018, liderul Partidului Platforma Dreptate și Adevăr, Andrei NĂSTASE, a câștigat alegerile pentru funcția de primar al mun. Chișinău, cu 52.6% din voturi. Contra-candidatul său, Ion CEBAN, susținut de Partidului Socialiștilor, obținuse 47.4% din voturi. Inițial, [Ion CEBAN și-a recunoscut înfrângerea](#). Ulterior, un judecător, din proprie inițiativă, a refuzat să valideze rezultatele alegerilor, pe motiv că, în ziua alegerilor, Năstase ar fi îndemnat alegătorii să vină la vot (pentru detalii, a se vedea [Buletinul CRJM nr. 18](#)).

JUSTIȚIE

NOI SCHIMBĂRI ÎN COMPONENTA ȘI CONDUCEREA CSM

La 22 iunie 2020, Comisia de la Veneția a publicat două opinii privind sistemul judiciar din Republica Moldova. Ele se referă la [inițiativa legislativă](#) de schimbare a componenței CSM (o lege deja intrată în vigoare în ianuarie 2020) și la [proiectul de modificare al Constituției](#), îmbunătățit după un [alt aviz al Comisiei](#) emis la 20 martie 2020. Noile amendamente remodelează componența CSM prin creșterea numărului de membri din rândul profesorilor de drept (de la trei la cinci), creșterea numărului de judecători din judecătoria (de la doi la trei) și reducerea numărului de judecători CSJ (de la doi la un singur membru). Astfel, noua componență a CSM va

fi formată din șapte judecători de carieră, cinci profesori de drept și trei membri din oficiu - 15 membri în total, față de 12 membri anterior. Modificările se referă și la modul de alegere a membrilor CSM din rândul profesorilor și la posibilitatea alegerii președintelui CSM din rândul tuturor membrilor CSM, nu doar din rândul judecătorilor.

Comisia de la Veneția a salutat modificarea componenței CSM, menționând că aceste schimbări ar trebui să aducă mai multă echitate privind reprezentativitatea CSM. Comisia a menționat că, pentru a spori independența CSM, preselecția

candidaților la funcția de membru CSM din rândul profesorilor trebuie să fie realizată de către o comisie independentă. În acest sens, Comisia a recomandat încetarea mandatului membrilor din rândul profesorilor prin efectul modificării Constituției (în mod excepțional și fără a crea un precedent), având în vedere că în ultimul său [aviz publicat la 20 martie 2020](#), Comisia a catalogat acest proces ca fiind unul controlat politic. Comisia a considerat ca nefiind justificată posibilitatea alegerii președintelui CSM doar din rândul judecătorilor. Din contra, legea ar putea să prevadă că președintele CSM să fie ales prin rotație, inclusiv din rândul profesorilor de drept.

Avizele Comisiei de la Veneția vin la scurt timp după încă câteva inițiative, devenite între timp lege. La 21 mai 2020, [Legea cu privire la CSM a fost din nou modificată](#) pentru a permite membrilor supleanți ai CSM să exercite mandatul până la noile alegeri în CSM (care trebuie să aibă loc în toamna anului 2021).

Aceste modificări au permis ca, la 26 mai 2020, judecătorul Curții de Apel Chișinău Anatolie PAHOPOLO, ales ca membru

CA URMARE A MODIFICĂRII
LEGIIL, PREȘEDINTE AL
CSM A DEVENIT UN
JUDECĂTOR CARE NU
A ACTIVAT ANTERIOR ÎN
CSM

supleant în cadrul Adunării Generale a Judecătorilor din 2017, să devină membru al CSM. Concomitent, dl Pahopol a preluat și funcția de președinte interimar al CSM, fiind decanul de vârstă dintre membrii judecători ai CSM. Funcția de președinte al CSM a rămas vacantă încă din iunie 2019, după ce fostul președinte Victor MICU a fost demis. După demisia dlui Micu, interimatul funcției a fost exercitat de către judecătorii Dorel MUSTEAȚĂ și Luiza GAFTON. La 22 septembrie 2020, [dl. Pahopol și-a anunțat demisia](#) din calitatea de președinte și membru al CSM. El a invocat contestarea la Curtea Constituțională a prevederii care i-a permis să devină

Președinte al CSM. Membrii CSM au decis ca interimatul să fie reluat din nou de către Luiza GAFTON.

În pofida tuturor modificărilor, componența CSM continuă să nu reprezinte în mod echitabil sistemul judecătoresc. În prezent, judecătorii-membri ai CSM sunt trei judecători

ai CSJ, trei judecători din cadrul curților de apel și doar un judecător din judecătoria.

PRESELECȚIA PROCURORULUI GENERAL DE CĂTRE MINISTERUL JUSTIȚIEI ESTE NECONSTITUȚIONALĂ

La 21 mai 2020, [Curtea Constituțională a declarat neconstituționale](#) unele prevederi din Legea cu privire la Procuratură. Acestea se referă la preselecția candidaților la funcția de Procuror General de către Ministerul Justiției (MJ) și la modul de desemnarea a Procurorului General interimar.

Curtea Constituțională a menționat că distribuția competențelor privind selectarea Procurorului General între MJ și Consiliul Superior al Procurorilor (CSP) nu era conformă art. 125 din Constituție. Art. 125 prevede că Procurorul General este numit de către Președintele Republicii Moldova, la propunerea CSP. Constituția nu menționează procesul de preselecție al Procurorului General de către Ministerul Justiției. [Comisia de preselecție](#) a candidaților la funcția de Procuror General, instituită de MJ nu a avut rol consultativ. CSP a fost obligat să selecteze un candidat din lista propusă de Comisie, fapt ce a redus rolul acestuia. Curtea Constituțională a făcut referire la [Opinia nr. 972/2019](#) a Comisiei de la Veneția, care menționează că Parlamentul nu trebuie să nu-și depășească

SUB PRETEXTUL
EXECUTĂRII UNEI
HOTĂRĂRI A CURȚII
CONSTITUȚIONALE,
LEGISLAȚIA CU PRIVIRE
LA PROCURATURĂ A FOST
MODIFICATĂ PENTRU
A SPORI INFLUENȚA
PROCURORULUI GENERAL

competența de legiferare pentru a împiedica CSP să-și exercite mandatul constituțional. Curtea Constituțională a mai menționat că hotărârea sa produce efecte doar pentru viitor

și nu afectează procedurile deja desfășurate în 2019 pentru numirea Procurorului General.

Curtea Constituțională a declarat neconstituționale și prevederile din Legea cu privire la procuratură privind numirea Procurorului General interimar. Potrivit acestora, CSP trebuie să propună Președintelui țării Procurorul General interimar în termen de trei zile de la apariția vacanței funcției. În caz de eșuare de a face acest lucru, Procurorul General interimar este propus Președintelui de către Parlament. Curtea a constatat că termenul de trei zile oferit CSP este prea scurt, iar propunerea interimarului de către Parlament subminează rolul constituțional al CSP.

La 3 iulie 2020, MJ a propus pentru consultări [un proiect de lege](#) în vederea executării hotărârii din 21 mai 2020. La 13 iulie 2020, CRJM și Institutul pentru Politici și Reforme Europene (IPRE) au remis [o opinie juridică comună](#) prin care constată că proiectul depășește domeniul declarat neconstituțional și propune nejustificat o serie de modificări

care nu rezultă din hotărârea Curții Constituționale. CRJM și IPRE au recomandat o analiză amplă înainte de a promova modificări ce țin de modul de accedere în funcție și transfer

al procurorilor, precum și modul de organizare a concursului pentru funcția de Procuror General. Ei au mai recomandat de a menține dreptul de a candida la funcția de Procuror General pentru judecători și avocați, fără a limita acest drept doar pentru procurorii de carieră.

La 15 iulie 2020, MJ a remis [proiectul spre examinare Guvernului, fără a lua considerare](#) majoritatea propunerilor

formulate de CRJM și IPRE. Proiectul oferă dreptul Procurorului General de a decide de facto transferurile procurorilor, reintroduce dreptul exclusiv al procurorilor de a candida pentru funcția de Procuror General (prevedere exclusă în anul 2019) și exclude dreptul Ministerului Justiției de a preseleca candidații pentru funcția de Procuror General. În următoarea zi, [proiectul a fost adoptat de Parlament](#) în două lecturi.

RESETAREA SISTEMULUI DE SELECȚIE AL JUDECĂTORILOR - CUM A DECURS PRIMUL CONCURS?

La 22 iunie 2020, CRJM a prezentat în cadrul unui eveniment online concluziile documentului de politici publice: „[Resetarea sistemului de selecție și promovare a judecătorilor – lecții învățate și \(noi\) provocări](#)”. Documentul prezintă efectul modificării din anul 2018 a modului de organizare a concursurilor pentru numirea și promovarea judecătorilor. Aceste modificări includ organizarea concursurilor concomitent pentru toate vacanțele de două ori pe an, obligarea candidaților la funcția de judecător să candideze pentru toate posturile vacante anunțate, evaluarea candidaților de către membrii Consiliul Superior al Magistraturii (CSM), etc.

În urma monitorizării primului concurs, CRJM a evidențiat câteva aspecte problematice care pot influența negativ selecția candidaților la funcția de judecător și care pot limita scopul modificărilor legislative operate în anul 2018. Evaluarea interviului de către CSM a fost problematică. Pentru prestații mai mult sau mai puțin similare, punctajul oferit de CSM a variat între 4 și punctajul maxim - 20 de puncte. Aceasta a influențat simțitor punctajul final al unor candidați,

PUNCTAJUL OFERIT DE CSM PRESTAȚII PENTRU SIMILARE LA INTERVIU A VARIAT FOARTE MULT, INFLUENȚÂND ÎN MOD DETERMINANT REZULTATUL CONCURSULUI

care au pierdut și până la 17 poziții față de clasamentul de până la interviu. CSM a acceptat în continuare cereri ale unor candidați absolvenți ai Institutului Național al Justiției (INJ) de a fi repartizați doar pentru unele funcții vacante, deși conform noilor modificări există obligația candidaților de a candida pentru toate funcțiile vacante din sistem.

CRJM a recomandat continuarea practicii de organizare a concursurilor pentru funcțiile vacante de două ori pe an. Aceasta va permite candidaților la funcția de judecător să aibă o mare previzibilitate în oportunitățile de carieră, dar și va economisi resursele și timpul CSM. Măsură trebuie păstrată inclusiv pentru obligarea candidaților la funcție de judecător, absolvenți ai INJ, să candideze pentru toate posturile vacante scoase la concurs. Această schimbare va rezolva problema ocupării posturilor de judecător „mai puțin atractive” din afara mun. Chișinău. Cel mai important element care poate contribui la un concurs pe bază de merit este aplicarea de către CSM unei metodologii de interviu a candidaților pentru funcția de judecător. Aceasta va contribui la punctarea echitabilă a candidaților.

ANTICORUPȚIE

CREAREA INSTANȚELOR JUDECĂTOREȘTI ANTICORUPȚIE NU ESTE JUSTIFICATĂ

Inițiativa creării instanțelor anticorupție nu este una nouă pentru Republica Moldova. A fost lansată de Ministerul Justiției (MJ) în 2015. Atunci, CRJM a elaborat [o opinie](#) negativă. În 2020 s-a revenit la această inițiativă. P. 1.9. din [Planul de acțiuni al Guvernului](#) pentru anii 2020 - 2023 prevede efectuarea unui studiu comparativ privind oportunitatea creării unei instanțe specializate anticorupție, cu un termen de executare -

septembrie 2021. Cu toate că acțiunea presupunea elaborarea studiului, la 10 iunie 2020, MJ [a anunțat](#) deja inițierea procesului de elaborare a proiectului de lege, urmând a fi create o judecătorie anticorupție și complete anticorupție în cadrul Curții de Apel Chișinău și a Curții Supreme de Justiție. La 3 iulie 2020, MJ [a organizat consultări publice](#) cu autoritățile naționale și societatea civilă cu privire la acest subiect.

La 19 iunie 2020, un grup de deputați în Parlament din Grupul Pro-Moldova a înregistrat [un proiect de lege](#) cu privire la Curtea Anticorupție a Republicii Moldova. Proiectul propune ca aceasta să reprezinte unica instanță de judecată specializată anticorupție, care va soluționa cauzele penale în materie de corupție și celor conexe corupției. Acest proiect încă nu a fost dezbătut în comisiile parlamentare.

La 22 iunie 2020, CRJM a emis [o opinie juridică](#) negativă față de intenția de crearea a instanțelor judecătorești anticorupție.

Ea nu este justificată din punct de vedere al necesităților juridice și economice, nu este fundamentată printr-un studiu de cercetare, vine în contradicție cu procesul de optimizare a hârtii judecătorești, iar datele statistice confirmă că nu există un suficient volum de lucru pentru o instanță specializată anticorupție. Pe de altă parte, nu există certitudinea că inițiativa va eficientiza lupta anticorupție, însă examinarea tuturor cauzelor de corupție de câțiva judecători creează premise mai ușoare de a-i influența și exclude posibilitatea repartizării aleatorii a dosarelor.

CAUZE NOTORII

DUPĂ 17 ANI DE LITIGIU, CTEDO A DAT SOLUȚIA FINALĂ ÎN DOSARUL GEMENII

Republica Moldova a fost condamnată în 2011 de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CtEDO) în dosarul [Ojog și alții contra Moldovei](#) (dosarul Gemenii). Curtea a decis că a avut loc o încălcare a dreptului la un proces echitabil și la proprietate datorită casării nejustificate prin revizuire a unei hotărâri judecătorești irevocabile. Satisfacția echitabilă a fost rezervată pentru o hotărâre separată, care a fost pronunțată la [18 februarie 2020](#).

Litigiul începe în 2003, când Judecătoria Centru mun. Chișinău dispune lichidarea S.A. Gemenii și împărțirea complexului Gemenii între două grupuri de acționari. Această hotărâre a fost menținută până la Curtea Supremă de Justiție și a devenit irevocabilă. Ca urmare a acestor hotărâri, grupul de acționari Ojog a obținut în proprietate peste 6,000 m² din încăperile ce anterior aparțineau S.A. Gemenii. În [iulie 2005](#), [Curtea Supremă de Justiție](#) (CSJ) admite o cerere de revizuire depusă de câțiva acționari ai S.A. Gemenii și trimite cauza spre rejudecare. Ulterior, acțiunea de lichidare a S.A. Gemenii a fost respinsă, iar dreptul de proprietate asupra imobilelor distribuite acționarilor a fost anulat.

Cauza *Ojog și alții* este una dintre cele mai costisitoare. Republica Moldova a fost obligată să plătească grupului de acționari Ojog EUR 1,500,000 drept venit ratat. De asemenea, CtEDO a dispus întoarcerea către grupul Ojog

a imobilelor luate de la ei ca urmare a admiterii revizuirii în iulie 2005. În caz de imposibilitate de a restitui imobilele, Republica Moldova trebuie să plătească suplimentar EUR 2,120,000. Hotărârea CEDO din 18 februarie 2020 trebuia executată până la 18 mai 2020.

[Guvernul a anunțat că va cere Procuraturii Generale](#), iar [Agentul Guvernamental a solicitat](#) să se inițieze urmărirea penală a judecătorilor care au pronunțat hotărârile ce au determinat condamnarea la CEDO. Nu este clar dacă o asemenea urmărire penală a fost pornită. De asemenea, Guvernul a redus bugetul alocat justiției cu 70 de milioane de lei pentru a executa această hotărâre.

La începutul lunii mai 2020, Guvernul a plătit grupul de acționari Ojog EUR 1,500,000. Pentru a evita plata celor EUR 2,120,000, pe 18 martie 2020, Agentul Guvernamental a solicitat revizuirea procesului, anularea casării din anul 2005 și restituirea către grupul de acționari Ojog a imobilelor luate de la ei ca urmare a admiterii revizuirii în anul 2005. În mai 2020, Agentul Guvernamental a solicitat revizuirea hotărârii CtEDO din 18 februarie 2020, ca fiind greșită, solicitare respinsă de CtEDO în septembrie 2020. Din cauza depunerii cererii de revizuire a hotărârii CtEDO, CSJ a suspendat examinarea cererii de revizuire din 18 martie 2020.

Chiar și după respingerea cererii de revizuire în septembrie 2020, CSJ nu s-a grăbit să examineze revizuirea depusă de Agentul Guvernamental. Până la 15 noiembrie 2020, examinarea acesteia a fost amânată de mai mult de 10 ori, în pofida faptului că termenul pentru executarea hotărârii CtEDO a expirat încă pe 18 mai 2020.

**PENTRU PRIMA DATĂ,
MOLDOVA NU EXECUTĂ
O HOTĂRÂRE A CTEDO,
FIIND CONSTRÂNSĂ SĂ
PLĂTEASCĂ DOBÂNZI DE
ÎNTÂRZIERE DE PESTE
EUR 30,000**

Din cate cunoaștem, *Ojog ș.a.* este prima cauză în care Guvernul nu oferă în termen satisfacția dispusă de CtEDO. Din cauza neexecutării în termen, Republica Moldova trebuie să plătească în plus o dobândă de întârziere zilnică de EUR 187. Dobândă calculată până la 15 noiembrie 2020 depășește EUR 33,000.

TURNURĂ BRUSCĂ ÎN INVESTIGAREA FURTULUI MILIARDULUI

La 18 mai 2020, Procuratura Generală a organizat o [conferință de presă](#) privind investigarea furtului miliardului. După aproape șase ani de la fraudă bancară, Procurorul General Alexandr STOIANOGLO [a declarat](#) că dosarul împotriva lui Veaceslav PLATON, unul dintre principalii suspecți în comiterea fraudei bancare, a fost falsificat și va fi revizuit.

Dl Stoianoglo a mai adăugat că unul dintre principalii beneficiari ai furtului miliardului este Vladimir PLAHOTNIUC. Ultimul ar fi obținut peste USD 100,000,000 din creditele luate de la BEM prin intermediul Grupului Șor. Potrivit Procuraturii Generale, suma a fost direcționată spre procurarea pachetului de acțiuni a unei bănci, a clădirii companiei de asigurări ASITO, a Casei Modei și a Hotelului Național. Procurorul General a mai menționat că banii primiți din creditele de la BEM erau utilizați de dl Plahotniuc și în scopuri personale. Companiile afiliate acestuia au folosit aceste sume pentru procurarea unui avion și pentru achitarea curselor charter

PROCURORUL GENERAL:
UNUL DIN PRINCIPALII
BENEFICIARI AI
FURTULUI MILIARDULUI
ESTE VLADIMIR
PLAHOTNIUC

ale lui Plahotniuc și ale persoanelor din anturajul acestuia. Este pentru prima dată când procuratura îl menționează pe dl Plahotniuc printre beneficiarii fraudei bancare. Anterior, doar Comisia parlamentară de anchetă pentru investigarea furtului miliardului a afirmat că Vlad PLAHOTNIUC este principalul beneficiar al furtului miliardului (multe detalii găsiți în [Buletinul CRJM nr. 23](#)).

Deputații Partidului Politic Platforma Dreptate și Adevăr (PPDA) au solicitat includerea în ordinea de zi a ședinței Parlamentului audierea Procurorului General pe tema unor dosare de rezonanță, printre care și furtul miliardului.

Printr-un comunicat de presă din 30 iunie 2020, [Procurorul General a refuzat](#) să se prezinte în Parlament, deoarece solicitarea „iese din limitele legalului și poate fi apreciată ca amestec al puterii legislative în activitatea autorității judiciare”. Și Procurorul General anterior, Eduard HARUNJEN, [a refuzat](#) să se prezinte în Parlament pentru a fi audiat despre investigarea furtului miliardului.

ÎNREGISTRĂRI VIDEO – NEGOCIERI PENTRU ALIANȚA PSRM-PD - UN STATUT SPECIAL PENTRU REGIUNEA TRANSNISTREANĂ ȘI SUME MARI DE BANI PENTRU PSRM

În februarie-iunie 2020, în presă au apărut câteva înregistrări [video](#) în care apar Igor DODON, Vladimir PLAHOTNIUC și Serghei IARALOV. Se pare că înregistrările sunt făcute la sediul PDM în iunie 2019, atunci când Igor DODON negocia

cu Plahotniuc condițiile alianței PSRM - PD.

În [una din înregistrări](#), dl. Dodon îi spune dlui Plahotniuc că

constituirea alianței presupune semnarea unui acord în prezența ambasadorului rus – o variantă confidențială și una modificată pentru public. Acordul ar prevedea condiții dictate de „Kozak” pentru reintegrarea Republicii Moldova, cu un statut special pentru regiunea transnistreană. Igor DODON îi dictează

PROCURATURA A
REFUZAT INVESTIGAREA
TRANSMITERII
„KULIOKULUI”, PE MOTIV
CĂ NU POATE STABILII CE A
FOST ÎN EL!

lui Serghei IARALOV textul acordului. Igor DODON de asemenea [îi numește lui Plahotniuc](#) suma pe care trebuie să o primească PSRM-ul de la ultimul - între EUR 800,000 și EUR 1,000,000 lunar. [Într-un alt video](#) Dodon menționează că, pentru întreținerea partidului, în trecut, el a luat bani de la „Miller” (Gazprom) sau de la „Kozak”. El mai declară că Kozak i-a spus că „dacă ajungeți la putere, banii pentru

întreținerea partidului trebuie să vii dea Plahotniuc”, precum și că din aprilie nu mai primește bani din Rusia, partidul având datorii. Într-un [alt film](#), publicat încă în iunie 2009, Plahotniuc îi transmite dlui Dodon o pungă neagră, iar Dodon refuză să o ia și îi spune lui Plahotniuc să o „dea lui Cornel”, deoarece Dodon în următoarea dimineață trebuia să zboare undeva, iar luni „el (Cornel) trebuie să dea salariile”.

Igor DODON a recunoscut veridicitatea înregistrărilor, scriind pe Facebook că discuțiile au avut loc în vara lui 2019, în timpul negocierilor pentru formarea unei alianțe între PSRM și PD. Șeful statului a comparat aceste discuții cu o partidă de șah, încheiată

cu debarcarea lui Plahotniuc de la guvernare.

După apariția acestor înregistrări, deputatul Iurie Reniță [a sesizat Procuratura Anticorupție](#). [Procuratura a respins sesizarea](#) ca nefondată, deoarece „tematica discuțiilor este vagă, ... conținutul sacsoșei nu este posibil a fi stabilit, iar datele din înregistrări nu pot fi verificate”.

VLADIMIR PLAHOTNIUC A FOST ARESTAT, ÎNSĂ SECHESTRAREA AVERII LUI ÎNTÂMPINĂ DIFICULTĂȚI

La 20 mai 2020, Procurorii de la Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale (PCCOCS) au cerut arestarea lui Vladimir PLAHOTNIUC. Dl. Plahotniuc este acuzat de crearea unei organizații criminale, escrocherie și spălare de bani în proporții deosebit de mari. Solicitarea a fost admisă de judecătoria Chișinău la [22 mai 2020](#), fostul lider PDM fiind arestat pentru o perioadă de 30 de zile. Deoarece Plahotniuc a fugit din Republica Moldova în iunie 2019, acest termen va începe a curge din ziua reținerii acestuia. După cinci amânări, pe 12 iunie 2020, [Curtea de Apel a respins recursul lui Plahotniuc și a menținut decizia de arestare](#).

În luna martie 2020, Ambasada SUA la Chișinău a confirmat că Plahotniuc se află în SUA. La 16 iunie 2020, [Procuratura Generală a cerut SUA extrădarea lui Plahotniuc](#). Potrivit ambasadorului SUA la Chișinău, Dereck J. Hogan, cererea autorităților moldovenești deja se examinează, însă nu există

JUDECĂTORII
MOLDOVENI AU
RESPINS SOLICITAREA
PROCURORILOR
DE A SECHESTRA
AVEREA LUI VLADIMIR
PLAHOTNIUC
AFLATĂ PESTE HOTARE!

certitudine privind durata acestui proces. Ulterior, Plahotniuc a părăsit SUA și o anumită perioadă de timp s-a aflat în Turcia. Locul aflării acestuia în prezent nu este cunoscut.

Vladimir PLAHOTNIUC este vizat și într-un alt dosar penal. La [18 mai 2020](#), Procurorului General Alexandr STOIANOGLO a declarat că procuratură dispune de probe incontestabile că unul din principalii beneficiari ai fraudei bancare este Vladimir PLAHOTNIUC. Procuratura Anticorupție a solicitat sechestrarea bunurilor lui Plahotniuc. Doar unul din cele șanse demersuri a fost admis de [Judecătoria Chișinău](#). A fost aplicat sechestrul pe 10 imobile din țară. Cele

cinci demersuri respinse se refereau la sechestrarea caselor care ar aparține lui Plahotniuc din Elveția, Franța și România, a cinci autoturisme și a unei bărci înregistrate în Elveția, precum și a patru autoturisme înregistrate în Republica Moldova. Procurorii au contestat cele cinci refuzuri de aplicare a sechestrului, însă [contestațiile au fost respinse](#).

VEACESLAV PLATON A FOST ELIBERAT DIN DETENȚIE

La 7 mai 2020, Curtea Supremă de Justiție (CSJ) [a respins](#) ca inadmisibile recursurile în anulare declarate de Veaceslav PLATON în „dosarul BEM”. CSJ a afirmat că nu a constatat vreun viciu fundamental sau erori de drept la condamnarea lui Platon. CSJ a mai indicat că instanțele de judecată au apreciat corect probele administrate și că s-a stabilit că anume dl Platon a fost gestionarul și beneficiarul de facto al companiilor rezidente și nerezidente care figurau în învinuire. Decizia motivată a CSJ din 7 mai 2020 a fost publicată la 5 iunie 2020.

La 18 mai 2020, în pofida verdictului CSJ din 7 mai 2020, Procurorul General Alexandr STOIANOGLO [a declarat](#) în cadrul unei [conferințe de presă](#) că dosarul împotriva dlui Platon cu privire la implicarea în furtul miliardului a fost falsificat, că Platon a fost condamnat ilegal și că Procuratura va solicita revizuirea cauzei acestuia (mai multe detalii la găsiți în Buletinele CRJM [nr. 25](#), [nr. 21](#), [nr. 20](#), [nr. 16](#), [nr. 14](#) și [nr. 11](#)).

La 10 iunie 2020, Procurorul General a expediat Judecătoriei Chișinău un demers privind suspendarea executării hotărârii emise în privința lui Platon în „dosarul BEM”. Procurorul General a indicat că, la 24 aprilie 2020, Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale (PCCOCS) a inițiat

o procedură de revizuire în acest dosar, pe motiv că vinovăția dlui Platon nu ar corespunde învinuirilor aduse.

La 15 iunie 2020, peste doar cinci zile de la primirea demersului Procurorului General, Judecătoria Chișinău sediul Ciocana [l-a admis](#), pe motiv de deschidere a procedurii de revizuire a sentinței și că au fost stabilite circumstanțe noi de care instanța nu a avut cunoștință la emiterea hotărârii. Judecătorul nu a menționat care sunt aceste circumstanțe. Instanța a suspendat executarea hotărârilor judecătorești emise în privința lui Veaceslav PLATON în „dosarul BEM”, prin care ultimul a fost condamnat la 18 ani de închisoare și i s-a interzis să ocupe funcții în sistemul bancar pe un termen de 5 ani. În aceeași zi, Veaceslav PLATON [a fost eliberat](#) din Penitenciarul nr. 13 din mun. Chișinău. Eliberarea dlui Platon din detenție a fost posibilă inclusiv datorită [cașării în ianuarie 2020 sentinței de condamnare în „dosarul Moldasig”](#) și trimiterii cauzei la rejudecare în prima instanță (pentru detalii a se vedea [Buletinul CRJM nr. 25](#)). Revizuirea dosarului penal împotriva dlui Platon privind implicarea în furtul miliardului s-ar putea solda cu despăgubiri de [peste un miliard de lei](#).

Până în anul 2019, dosarul lui Veaceslav PLATON a fost instrumentat de procurorul anticorupție Andrei BAEȘU. Acesta

a demisionat din Procuratura Anticorupție în februarie 2020, după controlul efectuat de noua conducere a Procuraturii Generale (pentru detalii a se vedea [Buletinul CRJM nr. 24](#)). Ulterior, Baeșu a depus o cerere la Consiliul Superior al Magistraturii (CSM) pentru inițierea procedurilor de accedere la funcția de judecător. La 16 aprilie 2020, CSM [a decis](#) (p. 7) să amâne examinarea cererii dlui Baeșu pentru o dată nedeterminată. Peste aproximativ o lună, la 12 mai 2020, CSM s-a răzgândit și [a admis](#) (p. 7 și 8) cererea. CSM a transmis dosarul acestuia la Institutul Național al Justiției și Colegiul pentru selecția și cariera judecătorilor, în vederea evaluării pentru accederea în funcția de judecător. CSM a indicat că dl Baeșu va putea participa la examenul candidaților la funcția de judecător doar în sesiunea următoare a examenului în temeiul vechimii în muncă (februarie-aprilie 2021). Până la sfârșitul

PROCURORUL
GENERAL: DOSARUL
ÎMPOTRIVA LUI
VEACESLAV PLATON
PRIVIND IMPLICAREA ÎN
FURTUL MILIARDULUI A
FOST FALSIFICAT

lunii iulie 2020, Colegiul pentru selecția și cariera judecătorilor nu adoptase vreo hotărâre în privința dlui Baeșu.

La 28 mai 2020, în mass-media au fost publicate [secvențe video](#) de la audierea lui Veaceslav Platon la Procuratura Generală. În aceste secvențe este de vădit cum Procurorul General Stoianoglo îi strânge mâina lui Veaceslav PLATON. În aceeași zi, Procuratura Generală [a anunțat](#) că imaginile video sunt o secvență

din cadrul audierilor dlui Platon în dosarul penal preluat de la DIICOT România, în care este vizat Vladimir PLAHOTNIUC. Procuratura a informat că verifică sursa scurgerii în presă a materialului video. După apariția încă a unui video în următoarea zi, Procuratura Generală [a anunțat](#) că a inițiat o cauză penală pentru divulgarea datelor urmăririi penale.

DREPTURILE OMULUI

ARESTUL CONTINUĂ SĂ FIE APLICAT FRECVENT ȘI NEMOTIVAT ÎN REPUBLICA MOLDOVA

La 2-4 iunie 2020, Comitetul de Miniștri a Consiliului Europei a verificat măsurile pe care le-a întreprins Republica Moldova în vederea executării [grupului de cauze Șarban](#). Grupul Șarban este constituit din 14 hotărâri ale Curții Europene a Drepturilor Omului (CtEDO) în care au fost constatate diverse violări ale art. 5 a Convenției Europene a Drepturilor Omului (CEDO), în special arestările nejustificate sau contrare legii.

La 18 aprilie 2020, CRJM a transmis Comitetului de Miniștri [o comunicare](#) prin care a susținut că rata înaltă de arestare și motivarea insuficientă a hotărârilor de arestare sunt în continuare probleme serioase în Republica Moldova. Deși în 2019 numărul persoanelor arestate a fost cel mai redus (1,864) din ultimii ani, judecătorii în continuare nu examinează detaliat cererile de arestare. Dimpotrivă, rata cererilor acceptate a crescut până la cota maximă din ultimii ani – 93.5% (în 2018 – 88.4%). În același timp, măsurile preventive alternative arestului nu sunt utilizate suficient. Problemele date nu rezidă în legislație, ci din practica judiciară deficitară, influențată de lipsa de independență a judecătorilor și atitudinea pro-

acuzatorială a multor judecători de instrucție. La fel, volumul mare de muncă afectează posibilitatea examinării calitative a demersurilor de arestare. CRJM a îndemnat Comitetul de Miniștri să solicite autorităților moldovenești să asigure că judecătorii și procurorii vor respecta în practică garanțiile art. 5 CEDO, că vor aplica măsurile preventive alternative arestului în mod eficient, precum și că vor acorda independență deplină în practică și vor echilibra volumul de muncă al judecătorilor de instrucție.

În decizia sa, Comitetul de Miniștri [și-a exprimat îngrijorarea](#) față de motivarea inadecvată a hotărârilor de arestare și folosirea insuficientă a măsurilor alternative arestării, chiar și peste 14 ani de la hotărârea Șarban. Comitetul a cerut autorităților să își intensifice eforturile pentru ca practica națională să fie aliniată la cerințele CEDO și le-a invitat să furnizeze informații despre măsurile luate până la 31 martie 2021.

În [2017](#) și [2019](#), CRJM a transmis Comitetului de Miniștri alte comunicări despre arestarea preventivă în Moldova.

ROMÂNIA CONDAMNATA DE CtEDO PENTRU REVOCAREA LUI KOVESI DIN FUNCȚIA DE PROCUROR-ȘEF AL DNA

La 5 mai 2020, Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CtEDO) [a pronunțat o hotărâre](#) în care a constatat că România a încălcat drepturile la un proces echitabil (art. 6 CEDO) și la libera exprimare (art. 10 CEDO) prin demiterea Laurei Codruța KOVESI din funcția de procuror-șef al Direcției Naționale Anticorupție (DNA).

Dna Kovesi a fost revocată din funcția de procuror șef DNA la 9 iulie 2018, prin decret prezidențial. Atât Consiliul Suprem al Magistraturii cât și Președintele României, Klaus IOHANNIS, au refuzat inițial cererea ministrului Justiției Tudorel TOADER de a o demite pe dna Kovesi. Curtea Constituțională, fiind sesizată de ministru, a decis că Președintele are obligația de a semna decretul de demitere înainte de către ministrul Justiției. Ministrul Justiției de atunci i-a reproșat fostei procuror șef al DNA că a criticat public reforma sistemului judiciar inițiată de el. De asemenea, el a menționat că comportamentul dnei Kovesi a cauzat o criză în țară și a atras critici din exterior.

CtEDO a reiterat, în contextul analizării pretenției cu privire la libertatea de exprimare că, corpul judecătoresc trebuie să fie loial și să se exprime în public cu prudență, fără a periclita independența justiției. Totuși, magistrații pot lua poziție publică pe marginea unor chestiuni care afectează funcționarea sistemului judecătoresc. Curtea a mai notat că omisiunile grave ale guvernului și alte chestiuni care afectează separarea puterilor din stat trebuie aduse la cunoștința publicului, chiar și

de către corpul judecătoresc. Curtea a conchis că revocarea Dnei Kovesi nu a urmărit un scop legitim, deoarece, contrar celor susținute de ministrul Justiției, Guvernul nu a putut justifica că comportamentul reclamantei a determinat criza sau criticile invocate de ministru. Din contra, partenerii externi susțineau măsurile întreprinse de dna Kovesi. Pe de altă parte, dna Kovesi conducea principala instituție anticorupție din România, iar reformele criticate de ea veneau să îngreuneze investigarea corupției, iar aceste critici nu au depășit limitele acceptabile. Mai mult, declarațiile vizau chestiuni de interes public, care trebuie să se bucure de o protecție sporită într-o societate democratică. Din aceste motive, revocarea nu a fost nici proporțională. În același timp, modul în care a fost terminat mandatul dnei Kovesi, cu câteva luni până la expirarea acestuia, putea avea un efect descurajant și asupra altor magistrați ce doreau să se exprime liber.

Curtea a mai constatat că dna Kovesi nu a avut la dispoziție o cale legală pentru a contesta în justiție motivele concrete ale revocării sale din funcția de procuror-șef al DNA, ceea ce este contrar dreptului de acces la justiție. Hotărârea Curții Constituționale obliga Președintele țării să revoce procurorul-șef DNA la solicitarea ministrului Justiției. În consecință, având în vedere că propunerea ministrului Justiției nu putea fi contestată, control judecătoresc excludea orice examinare a caracterului adecvat al motivelor și a relevanței presupuselor fapte pe care s-a bazat revocarea.

CtEDO A COMUNICAT GUVERNULUI CAUZA DOMNICĂI MANOLE

La 19 iunie 2020, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului (CtEDO) [a comunicat Guvernului](#) cauza Domicăi MANOLE. Ea a fost demisă din funcția de judecător în anul 2017 de către Consiliul Superior al Magistraturii (CSM) (pentru detalii a se vedea [Buletinul CRJM nr. 20](#)). CSM a constatat că dna Manole a fost avizată negativ de către Serviciul de Informații și Securitate, precum și că ea a încălcat interdicția legală de a comunica cu terții atunci când a explicat presei esența unei opinii separate emise de ea. Curtea Supremă de Justiție (CSJ) a respins contestația dnei Manole împotriva hotărârii CSM. În 2019, ea s-a adresat la CtEDO.

Bazându-se pe articolul 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (CEDO), dna Manole s-a plâns de

lipsa de imparțialitate a Președintelui CSJ, care a fost și membru al CSM, precum și că unul dintre judecătorii CSJ care a soluționat cauza sa nu mai avea un mandat valabil la data adoptării hotărârii CSJ. Bazându-se pe articolul 10 CEDO, colaborat cu articolul 18 CEDO, reclamanta susține că declararea incompatibilității sale cu statutul de judecător constituie o încălcare a dreptului său la libertatea de exprimare. Ea consideră că procedura împotriva ei nu are niciun temei juridic și că nu era necesară într-o societate democratică. Măsura aplicată reprezintă o formă de persecutare pentru declarațiile sale privind problemele din sistemul judiciar. Reclamanta a mai invocat că demiterea sa a avut consecințe dezastruoase asupra carierei sale profesionale, ceea ce este contrar art. 8 CEDO.

SOCIETATE CIVILĂ

DE ZIUA INDEPENDENȚEI REPUBLICII MOLDOVA A INTRAT ÎN VIGOARE NOUA LEGISLAȚIE CU PRIVIRE LA ORGANIZAȚIILE NECOMERCIALE

La 11 iunie 2020, Parlamentul Moldovei a adoptat noua lege privind organizațiile necomerciale. Legea a fost susținută de 95 din cei 98 parlamentari care au participat la ședință. Noua lege vine să îmbunătățească considerabil cadrul de funcționare al ONG-urilor. Legea simplifică înregistrarea ONG-urilor și elimină structura organizatorică internă rigidă impusă de legislația anterioară. Noua lege limitează posibilitățile de presiune abuzivă asupra organizațiilor non-profit de către autorități și exclude restricțiile nejustificate privind înființarea de organizații non-profit de către anumite categorii de persoane. Ea impune o interdicție absolută organizațiilor non-profit pentru a sprijini candidații la alegeri și stabilește limite clare asupra relației dintre organizațiile non-profit și partidele politice. Legea stabilește, de asemenea, legislația-cadru privind finanțarea de stat a ONG-urilor, domeniu care a fost reglementat insuficient de legislația anterioară. În același timp, noua lege nu impune reînregistrarea organizațiilor non-profit și nu limitează posibilitatea acestora de a fi finanțate din străinătate.

NOUA LEGE
ÎMBUNĂTĂȚEȘTE
CONSIDERABIL
LEGISLAȚIA CU PRIVIRE
LA ORGANIZAȚIILE
NECOMERCIALE

Moldova. Adoptarea legii a devenit mai certă după ce Uniunea Europeană [a stabilit-o ca o pre-condiție](#) pentru asistența macrofinanciară de EUR 30 de milioane oferită Republicii Moldova. Cu toate acestea, adoptarea legii părea deseori puțin probabilă. În 2017, ministrul Justiției Vladimir CEBOTARI a propus câteva amendamente care limitau finanțarea externă a OSC-urilor ce promovau politici publice. Protestând împotriva amendamentelor propuse de Cebotari, mai mult de 160 ONG-uri au emis o [declarație publică](#) prin care solicitau

Ministrului să renunțe la acestea. În 2018, odată cu adoptarea legii în primă lectură, președintele Parlamentului Andrian CANDU [s-a pronunțat](#) pentru noi modificări care să limiteze finanțarea din exterior a ONG-urilor. În 2020, atât [Președintele Igor DODON](#), cât și [Premierul Ion CHICU](#) s-au pronunțat împotriva adoptării legii, argumentând că puterile străine nu ar trebui să aibă dreptul de a se amesteca în afacerile interne ale Republicii Moldova.

Legea cu privire la organizațiile necomerciale a fost publicată în Monitorul Oficial la 27 iulie 2020 și a intrat în vigoare pe 27 august 2020, de ziua independenței Republicii Moldova.

Adoptarea legii este rezultatul eforturilor concertate ale mai multor ONG-uri și al partenerilor de dezvoltare ai Republicii

2019 - BILANȚUL MECANISMULUI 2%

În 2020, persoanele fizice au putut direcționa 2% din impozitul pe venitul obținut în 2019. La 17 martie 2020, Parlamentul Republicii Moldova a declarat [stare de urgență](#) din cauza pandemiei COVID-19, ceea ce a dus la introducerea regimului de carantină, [modificarea regimului de lucru al autorităților fiscale](#) și extinderea termenului pentru depunerea declarațiilor cu privire la impozitul pe venit.

Pentru a încuraja cetățenii să direcționeze 2%, Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM) a desfășurat, în perioada martie-mai 2020, o campanie de promovare a mecanismului 2%. CRJM a informat populația despre mecanismul 2% și despre [organizațiile care pot beneficia de el](#). Am lansat pagina web [www.2procente.info](#), care conține informații despre mecanism. Una din direcțiile campaniei 2% a fost [îndemnarea cetățenilor de a susține organizațiile neguvernamentale](#). De asemenea, din cauza pandemiei, CRJM a promovat depunerea declarației cu privire la impozitul pe venit [în format electronic](#). În baza [informațiilor primite de la Serviciul Fiscal de Stat](#),

CRJM a analizat rezultatele implementării mecanismului 2%. Acestea indică un trend pozitiv – numărul de organizații necomerciale înregistrate în Lista beneficiarilor 2% a crescut cu 23% față de anul precedent, iar numărul de persoane fizice care a redirecționat 2% a crescut cu 27%. Totodată, suma desemnărilor validate a fost cu 37% mai mare decât în 2018, constituind MDL 7.69 mil. 85% din sumă au revenit ONG-urilor, iar 15% – entităților religioase.

În 2020, 35,937 de persoane fizice au redirecționat 2%, reprezentând aproximativ 11% din numărul total al celor care au depus în termen declarațiile cu privire la impozitul pe venit. Totuși, acestea reprezintă doar 3% din numărul contribuabililor din Moldova (aprox. 1.22 mil.). Aceasta confirmă că mecanismul 2% are încă spațiu de creștere foarte mare în Republica Moldova. De asemenea, a scăzut suma impozitului pe venit direcționat, aparent, din cauza scăderii în 2019 a cotei impozitului pe venit plătit de persoanele fizice de la 18% la 12%.

PE SCURT

La 9 iunie 2020, Procuratura Generală a prezentat primul bilanț de evaluare a celor 38 de dosare politice. [Grupul de control](#) instituit în acest sens în februarie 2020 a luat decizii cu privire la [9 dintre acestea](#). El a decis clasarea cauzelor penale în privința Ludmilei KOZLOVSKA, Ninei CERETEU, Valentin EȘANU, Andrian BORȘ și a Anei URSACHI. Procuratura de asemenea a solicitat anularea condamnărilor lui Olga PUNGA și a lui Arslan SAFARMATOV.

DESPRE CRJM

Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM) este o organizație necomercială care contribuie la consolidarea democrației și a statului de drept în Republica Moldova, cu accent pe justiție și drepturile omului. Realizăm activități de cercetare și de advocacy. Suntem independenți și neafiliați politic.

ECHIPA CRJM

Vladislav GRIBINCEA
Nadejda HRIPTIEVSCHI
Sorina MACRINICI
Ion GUZUN
Ilie CHIRTOACĂ
Daniel GOINIC
Ecaterina POPȘOI
Victoria VIRSCHI
Aurelia CELAC
Nicoleta COJUHARI
Mihaela CIBOTARU

DATE DE CONTACT

Centrul de Resurse Juridice din Moldova

- Str. A. Șciusev 33, MD-2001
Chișinău, Republica Moldova
- +37322843601
- +37322843602
- contact@crjm.org
- www.crjm.org
- [CRJM.org](https://www.facebook.com/CRJM.org)
- [CRJMoldova](https://twitter.com/CRJMoldova)
- [CRJM](https://www.instagram.com/CRJM)

Acest buletin este posibil datorită ajutorului generos al poporului american, oferit prin intermediul Agenției SUA pentru Dezvoltare Internațională (USAID). Opiniile exprimate aparțin autorilor și nu reflectă în mod necesar poziția USAID sau a Guvernului SUA.

